

Η θεσμική μεταρρύθμιση της ΕΕ και η ισότητα των φύλων

Η ΘΕΣΜΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ Η ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ	
άρθρο της Άννας ΚΑΡΑΜΑΝΟΥ Ευρωβουλευτή ΠΑΣΟΚ	29. 12. 2002

Ποιος το περίμενε πως έπειτα από πενήντα χρόνια ευρωπαϊκής πολιτικής για την ισότητα των φύλων, θα οριζόταν ένα σώμα για να αποφασίσει για την μεταρρύθμιση των θεσμών και το μέλλον της Ευρώπης ερήμην των γυναικών;

Δυστυχώς, παρά τα όσα ηχηρά λέγονται κατά καιρούς, όταν πρόκειται για το μοίρασμα της εξουσίας, οι άντρες κρατούν για τον εαυτό τους το προνόμιο να αποφασίζουν πριν από μας για μας. Η μεγαλοψυχία τους εκφράστηκε με τη συμμετοχή μόλις 17 γυναικών σε μια Συντακτική Συνέλευση 105 μελών, στην οποία εκπροσωπούνται το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τα εθνικά Κοινοβούλια, οι κυβερνήσεις και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η Ελλάδα, προς τιμήν της, μεταξύ των τριών εκπροσώπων της επέλεξε και μία γυναίκα (τη βουλευτή Μ. Γιαννάκου), ενώ από τα δεκαπέντε μέλη που έστειλε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στη Συνέλευση, οι πέντε είναι γυναίκες.

Ωστόσο, ουδέν κακόν αμιγές καλού.... Το καλό στην προκειμένη περίπτωση είναι ότι το γεγονός λειτούργησε ως ηχηρό καμπανάκι για όσους θεωρούσαν την πολιτική της ισότητας

δεδομένη. Οι αριθμοί καταμαρτυρούν με τον πιο αδιάψευστο τρόπο ότι ο δρόμος είναι ακόμη μακρύς και δύσβατος. Ότι όταν οι κανονισμοί δεν είναι δεσμευτικοί, οι συνήθειες διαδικασίες επιλογής βάζουν τις γυναίκες στο περιθώριο. Ότι ο ιστορικός αποκλεισμός του γυναικείου φύλου από το δημόσιο βίο είναι βαθιά χαραγμένος στη κοινωνική συνείδηση.

Ότι η επίκληση της λογικής και του αισθήματος δικαίου δεν αρκεί για να γυρίσει ο ήλιος.....Χρειάζεται κάτι παραπάνω. Χρειάζεται προπαντός πολιτική βούληση που θα μεταφράζεται σε μέτρα άμεσης εφαρμογής και ορατού αποτελέσματος.

Η αντίδραση της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ίσων Ευκαιριών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αλλά και των πιο σημαντικών γυναικείων οργανώσεων, όπως του Ευρωπαϊκού Λόμπι Γυναικών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης Γυναικών Νομικών, ήταν άμεση. Πέραν των διαβημάτων διαμαρτυρίας, κυρίως προς τον κ. Ζισκάρ Ντ' Εσταίν, συγκροτήθηκαν ομάδες εργασίας, πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις εμπειρογνομώνων, καθώς και δύο ειδικές συνεδριάσεις της Επιτροπής Γυναικών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με τη συμμετοχή μελών του Προεδρείου της Συνέλευσης.

Η Διάσκεψη της Κοπεγχάγης στις 21-23 Νοεμβρίου 2002, όπου συμμετείχαν γυναίκες βουλευτές και γερουσιαστές απ' όλες τις χώρες-μέλη της ΕΕ και τις υποψήφιες χώρες, κατέληξε σε Διακήρυξη που συμπυκνώνει τις ελάχιστες απαιτήσεις των γυναικών από την μελλοντική Συνθήκη, η οποία σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να υπολείπεται του κοινοτικού κεκτημένου στον τομέα αυτό.

Σε ότι αφορά τη δομή θα πρέπει:

- Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων να ενσωματωθεί στη Συνταγματική Συνθήκη.

- Η ισότητα των φύλων να συμπεριλαμβάνεται στις βασικές αξίες της Ένωσης.
- Η εξάλειψη των ανισοτήτων και η προαγωγή της ισότητας γυναικών και ανδρών να είναι ένας από τους αντικειμενικούς στόχους και καθήκον της Ένωσης.

Σχετικά με την ευρωπαϊκή πολιτική και την εφαρμογή της θα πρέπει:

- Η ισότητα των φύλων να λαμβάνεται υπόψη σε όλους τους τομείς πολιτικής, σε όλα τα επίπεδα και από όλους όσοι συμμετέχουν στις πολιτικές διαδικασίες.
- Το Δίκαιο της Κοινότητας και των κρατών-μελών σε ποινικά θέματα να συμπεριλαμβάνει όλες τις μορφές βίας κατά των γυναικών, συμπεριλαμβανομένης της εμπορίας.
- Η ισόρροπη συμμετοχή γυναικών και ανδρών να αποτελεί βασική αρχή για όλα τα κέντρα λήψης αποφάσεων και να υποστηρίζεται από δράσεις που θα στοχεύουν στη βελτίωση της θέσης των γυναικών, ως του υποεκπροσωπούμενου φύλου.
- Στη Συνθήκη να υπάρχει ένα κεφάλαιο «Ισότητα των Φύλων», που θα παρέχει δυνατή και καθαρή νομική βάση για τα ζητήματα ισότητας.
- Η Συνθήκη να γραφτεί σε ουδέτερη για τα φύλα γλώσσα (το αρσενικό δεν συμπεριλαμβάνει κατ' ανάγκην και το θηλυκό.....)

Το μήνυμα είναι σαφές. Οι γυναίκες και οι αξίες τους δεν μπορούν να τεθούν στο περιθώριο της διαδικασίας για τον σχεδιασμό του μέλλοντος της Ευρώπης. Η εφαρμογή πολιτικής ισότητας των φύλων πηγάζει μέσα από τις δημοκρατικές μας αρχές και είναι φυσικό να αποτελεί τμήμα της νέας συνταγματικής συνθήκης.

